

Fastställt av
Kommunstyrelsen
Ansvarig
Förvaltningschef

Riktlinjer

Gäller fr.o.m.
2020-05-25

Darienummer
2020.866

1 (33)

Riktlinjer för handläggning av bistånd enligt socialtjänstlagen (2001:453) inom Individ- och omsorgsförvaltningen

Antagen av Kommunstyrelsen 2020-10-06, KS 2020-10-06 § 277

Innehållsförteckning

Riktlinjer för handläggning av bistånd enligt socialtjänstlagen (2001:453) inom Individ- och omsorgsförvaltningen	1
Riktlinjer för handläggning av bistånd enligt socialtjänstlagen (2001:453) inom Individ- och omsorgsförvaltningen	5
Riktlinjernas syfte och tillämpning	5
Socialtjänstlagen (2001:453)	5
Barnkonventionen och barnperspektivet	6
Förhandsbesked	6
Tidsbegränsning och uppföljning av beslut.....	7
Förbehåll.....	7
Ansvarsfördelning mellan kommuner	7
Riktlinjerna - en del av kvalitetsledningssystemet	8
Omsorg om äldre och personer med funktionshinder	8
Bostäder för äldre	8
Samverkan	9
Anhörigstöd	9
Anhörigbidrag	9
Våld i nära relationer	9
Avgifter	10
Lex Sarah och rapporteringsskyldighet.....	10
Generellt om att bedöma behov	10
Individens behov i centrum	11
Handläggning av ärenden.....	12
Ansökan/anmälan	12
Utredning.....	13
Beslut.....	13
Överklagande av beslut	14
Individuell genomförandeplan	14
Uppföljning	14
Biståndsbeslut utanför kontorstid.....	14
Företrädare för den enskilde.....	15
Tolk	16
Person bosatt i annat land	16
Ansökan om särskilt boende från person boende i Norden.....	16

Utlandssvenskar.....	16
Utländska medborgare som vistas i Sverige.....	16
EU-medborgare	17
Inte EU-medborgare	17
Krav på gemensamt ansvarstagande.....	17
Insatser som är biståndsbedömda	18
Hemliv	18
Att städa bostaden	18
Att bädda sängen	19
Att putsa fönster	19
Att tvätta och torka kläder	20
Att avlägsna avfall.....	20
Att bereda måltider	21
Att handla	21
Att handla dagligvaror.....	21
Att handla övriga varor.....	21
Att utföra bank- och postärenden	22
Att sköta husdjur	22
Lex Maja.....	23
Personlig vård.....	23
Att tvätta sig	24
Att tvätta delar av kroppen	24
Att tvätta hela kroppen	24
Att klä på och av sig	24
Kroppsvård	24
Att sköta toalettbehov.....	25
Personlig vård natt.....	25
Egenvård.....	25
Att äta och att dricka	25
Trygghet	25
Trygghetslarm	25
Brandvarnare kopplad till trygghetslarm.....	26
Tillsyn dag och natt	26
Samhällsgemenskap och socialt och medborgerligt liv	26

Fastställt av
Kommunstyrelsen
Ansvarig
Förvaltningschef

Riktlinjer

4 (33)

Gäller fr.o.m.
2020-05-25

Diarienummer
2020.866

Socialt stöd	26
Förflyttning.....	26
Ledsagning	27
Ledsagning till vårdinrättning	27
Utevistelse	28
Övriga förflyttningar	28
Kommunikation.....	28
Stöd till anhöriga och närstående	28
Avlösareservice i hemmet	28
Dagverksamhet för personer med demensdiagnos	29
Korttidsboende i avlastningssyfte.....	29
Växelboende i avlastningssyfte	29
Växelboende	29
Hushållstjänster med skattereduktion.....	30
Bostäder för äldre	30
Trygghetsboende/servicelägenhet	30
Särskilt boende	30
Önskemål om specifikt boende	31
Parbogaranti.....	32
Kvarboende	32
Korttidsboende	32
Särskilt boende i annan kommun	33
Förenklad biståndshandläggning avseende trygghetslarm och matdistribution.....	33

Riktlinjer för handläggning av bistånd enligt socialtjänstlagen (2001:453) inom Individ- och omsorgsförvaltningen

Här presenteras riktlinjer för handläggning av bistånd enligt socialtjänstlagen (SoL) inom vård och omsorg i Skurups kommun. Riktlinjerna utgår från rättspraxis, föreskrifter och kommunalt beslutade mål som reglerar arbetet med biståndsbedömning. Riktlinjerna förändras och uppdateras när så påkallas av t.ex. förändringar i gällande lagstiftning eller politiska intentioner.

Riktlinjernas syfte och tillämpning

Riktlinjerna ska i första hand ses som en vägledning för de biståndshandläggare som handlägger och beslutar om bistånd enligt socialtjänstlagen (SoL). Insatserna beviljas utifrån 4 kap. 1 § SoL och riktlinjerna definierar vad som är skälig levnadsnivå i normalfallet men ska inte tolkas som absoluta regler. Enligt socialtjänstlagen ska en individuell behovsprövning alltid göras och om sakliga skäl föreligger motiveras detta avsteg från riktlinjerna.

Riktlinjerna innebär inte någon inskränkning i den enskildes rätt att ansöka om bistånd som går utöver riktlinjerna och rätten att få en individuell prövning av sin ansökan. Riktlinjerna ska ange vilka kriterier som gäller för rätt till ett visst stöd samt i vissa fall med vilken frekvens stödet beviljas i normalfallet.

Kommunens invånare ska behandlas lika oavsett vilken handläggare man möter och oberoende av var man är bosatt i kommunen. Riktlinjerna ska främja likabehandling gällande bistånd samt förutsättningar för rätt till bistånd.

Riktlinjerna förtydligar hur Skurups kommun ska tillämpa arbetet med bistånd effektivt, med kvalitet och på ett rättsäkert sätt. Riktlinjerna ska också bidra till en ökad tydlighet i organisationen och skapa förutsättningar för fortsatt gott samarbete och därmed öka kvaliteten för den enskilde.

Biståndshandläggarna beslutar enligt den av myndighetsnämnden för Individ- och familjeomsorg beslutad delegationsordningen. Riktlinjerna fastställs genom politiskt beslut.

Socialtjänstlagen (2001:453)

Socialtjänstlagen (SoL) är en målinriktad ramlag som ger kommunen stor frihet att utforma verksamheten med utgångspunkt från lokala förutsättningar och behov. I lagen anges målen för verksamheten och vilka resultat som ska uppnås men inte hur detta ska uppnås.

I 1 kap. 1 § SoL anges att ”verksamheten ska bygga på respekt för människornas självbestämmanderätt och integritet”.

Frivillighet och självbestämmande ska vara vägledande vid handläggning av ett ärende. Det är den enskilde själv som bestämmer om denne ska tacka ja eller nej till bistånd eller överklaga om denne inte är nöjd med beslutet. Det är alltid biståndshandläggarens uppgift att försöka motivera den enskilde att ta emot en insats när behov föreligger. Insatserna måste anpassas efter den enskildes förutsättningar och behov.

Rätten att få sitt behov prövat som bistånd regleras i 4 kap. 1 § SoL:

”[...] Den enskilde ska genom biståndet tillförsäkras en skälig levnadsnivå. Biståndet ska utformas så att det stärker hans eller hennes möjligheter att leva ett självständigt liv.”

Syftet med bestämmelsen är att tillförsäkra den enskilde rätt till stöd och hjälp från samhällets sida, när den enskilde på grund av bristande arbetsförmåga, funktionshinder, ålder eller annan liknande omständighet befinner sig i en situation som gör att insatser från samhällets sida är nödvändiga.

Med begreppet livsföring i övrigt enligt 4 kap. 1 § SoL avses alla de olika behov av stöd och hjälp, service, hemtjänst, behandling, boende som den enskilde kan ha som inte omfattas av försörjningsstödet.

Den enskilde ska enligt SoL tillförsäkras en skälig levnadsnivå. Socialtjänstlagen är en ramlag vilket innebär att lagstiftaren inte har preciserat vad skälig levnadsnivå innebär utan det har lämnats öppet för tolkning av de som ska tillämpa lagen. Begreppet skälig levnadsnivå kan därför huvudsakligen utläsas av rättspraxis och innebär att den generella nivån för skälig levnadsnivå förändras kontinuerligt. Skälig levnadsnivå ger uttryck för vissa minimikrav vad gäller kvaliteten på det beviljade stödet. Vad som är skälig levnadsnivå måste bestämmas utifrån de särskilda omständigheterna i varje enskilt fall, det vill säga den enskildes individuella behov.

Barnkonventionen och barnperspektivet

FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen) är sedan januari 2020 del av svensk lag. Individ- och familjeomsorg och Vård och omsorg har ärenden som inte rör barnet i första hand, såsom biståndsinsatser i hemmet, men i sådana fall tas indirekt hänsyn till barnets behov eller intresse i hushåll där barn kan förekomma. I dessa situationer är det särskilt viktigt att synliggöra barnets behov och situation för föräldrarna. Handläggare vid myndighetsenhetens barn och familj kan vara behjälpliga att synliggöra koppling till barnets intresse.

Det kan även handla om att barn riskerar fara illa i en viss miljö och som föranleder ”Anmälan om barn som far illa”.

Förhandsbesked

Ansökan om insatser i annan kommun regleras också i SoL. Den som har en hög ålder, funktionshinder eller en allvarlig sjukdom som medför ett

varaktigt och omfattande behov av vård- och omsorgsinsatser dygnet runt och önskar flytta till Skurups kommun, får ansöka om insatser på samma sätt som om den enskilde vore bosatt i Skurups kommun. Att behovet redan är tillgodosett i hemkommunen får inte beaktas vid prövningen. Hemkommunen är skyldig att på begäran bistå med den utredning som inflyttningskommunen kan behöva för att kunna pröva ansökan.

Syftet med bestämmelsen är att förverkliga målen om valfrihet och självbestämmande för människor med stora behov av vård och omsorg. Att själv kunna välja bostadsort utgör en central del av valfriheten och självbestämmandet. Det är viktigt att utredningen sker i nära samverkan med den enskilde eller dennes eventuella företrädare och att det står klart att det är den enskildes uttryckliga vilja att flytta.

Tidsbegränsning och uppföljning av beslut

I enlighet med Socialstyrelsens föreskrifter och handbok för handläggning och dokumentation inom socialtjänsten, anses det vara lämpligt att tidsbegränsa besluten i Skurups kommun om behovet av insatserna antas kunna förändras över tid. Däremot anses det mindre lämpligt att tidsbegränsa andra former av insatser, som exempelvis beslut om särskilt boende.

Beslut ska följas upp för att få fram ett underlag för bedömning om insatsen ska fortsätta, förändras eller avslutas. Myndighetsnämnden för Individ- och familjeomsorg har ansvar för att följa upp att och hur beviljade insatser utförs, att insatserna tillgodoser den enskildes behov av hjälp och stöd, att verkställigheten sker i enlighet med beslutet och med hänsyn till den enskildes medinflytande samt är av god kvalitet. Biståndsbeslut ska följas upp i god tid innan de upphör att gälla.

Viktiga underlag vid uppföljningen är gällande bistånd och hur det blivit tillgodosett genom genomförandeplanen. Beslut om insatser som pågår under längre tid, följs upp minst en gång per år. Första gången ett beslut verkställs eller då annan information framkommit, t.ex. om att behoven förändrats eller genom klagomål från den enskilde, kan det finnas anledning att följa upp beslutet tidigare.

Förbehåll

Gynnande beslut kan i regel inte återkallas, med undantag när det gäller om beslutet tidsbegränsas eller att förbehåll skrivs in i beslutet, t ex när den enskilde beviljas hemtjänstinsatser men att det inom kort kan bli aktuellt med särskilt boende.

Ansvarsfördelning mellan kommuner

Ansvarsfördelningen mellan kommuner i fråga om stöd och hjälp till enskild regleras också i SoL. Enligt bestämmelserna ska bosättningskommunen ha ansvar för stöd- och hjälpinsatser oavsett om den enskilde vistas i bosättningskommunen eller tillfälligt i en annan kommun.

Vistelsekommunen kan dock i vissa fall bli skyldig att bistå med utredning och verkställighet av en insats. Grundprincipen är att vistelsekommunen har det yttersta ansvaret för stöd och hjälp enligt SoL i akuta situationer.

Riktlinjerna - en del av kvalitetsledningssystemet

Insatser inom socialtjänsten ska vara av god kvalitet och kvaliteten i verksamheten ska systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras.

I Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9) ges riktlinjer för hur kvaliteten ska säkras. För att säkra kvaliteten i verksamheten ska rutiner utarbetas och fastställas. Rutinerna ska beskriva ett bestämt tillvägagångssätt för hur en aktivitet ska utföras och hur ansvaret för utförandet är fördelat inom verksamheten.

Omsorg om äldre och personer med funktionshinder

Den nationella värdegrunden för äldreomsorgen gäller alla kommuner och verksamheter som utför äldreomsorg enligt SoL. Socialtjänstens omsorg om äldre ska inriktas så att äldre personer får leva ett värdigt liv och känna välbefinnande (värdegrund) 5 kap. 4 § SoL.

För att uppnå det behöver äldreomsorgen bland annat värna om och respektera den enskilda personens rätt till privatliv och kroppslig integritet, självbestämmande, delaktighet och individanpassning.

I Skurups kommun ska verksamheterna inom äldreomsorgen inriktas på att den äldre i enlighet med Vision 2030 känner välbefinnande med de insatser som ges. I samband med att en insats ges ska äldreomsorgen verka för att den äldre personen känner trygghet och meningsfullhet samt att verksamheten i övrigt bidrar till denna upplevelse.

För att den enskilde ska kunna uppleva meningsfullhet i sin tillvaro krävs delaktighet och inflytande i biståndsprocessen och genomförandeplanen.

Biståndshandläggaren ska på ett tydligt sätt informera den enskilde om olika former av insatser som kan erbjudas i och utanför hemmet, vad den enskilde kan ansöka om, hur riktlinjerna är utformade i kommunen och på vilket sätt den enskilde kan uppnå en skälig levandnivå.

Bostäder för äldre

Den enskilde har ansvar för sin livssituation och för sina beslut, vilket innebär ett eget ansvar att själv planera för sitt åldrande och försöka tillgodose sina behov. Det kan till exempel handla om att byta bostad när den nuvarande inte motsvarar behoven samt att ta del av information om olika boendeformer för äldre samt de aktiviteter och hjälpinsatser som finns att tillgå i kommunen.

Samverkan

Den 1 januari 2018 trädde en ny lag i kraft ”Lag (2017:612) om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård”. Syftet med denna lag är att stärka patientens delaktighet och självbestämmande i den fortsatta planeringen av insatser i hemmet. Lagen syftar till att främja en god vård och en socialtjänst av god kvalitet för enskilda som efter utskrivning från slutna vård behöver insatser från socialtjänsten, den kommunalt finansierade hälso- och sjukvården eller den landstingsfinansierade öppna vården.

Samverkan blir aktuellt om den enskilde har behov av samtidiga insatser från fler än socialtjänsten. Kommunens verksamheter ska samarbeta så att den enskildes behov kan tillgodoses på bästa sätt. För att den enskilde ska känna sig trygg och få bästa möjliga vård och omsorg måste det finnas en god kommunikation och samsyn. All samverkan med andra måste grunda sig på ett samtycke från den enskilde.

En Samordnad Individuell Vårdplan (SIP) kan upprättas när det finns behov av insatser från flera vårdgivare till exempel kommunens hemtjänst, hemsjukvård och vårdcentral.

Anhörigstöd

Socialnämnden ska i enlighet med SoL erbjuda stöd för att underlätta för de personer som vårdar en närstående som är långvarigt sjuk, är äldre eller närstående som stödjer någon som har ett socialt eller psykiskt funktionshinder.

Det är den som är i behov av omvårdnad som ansöker om stöd- och hjälpinsatser som direkt berör den enskilde, även om syftet är att avlasta den anhörige som vårdar.

Den anhörige som vårdar kan också ansöka om stöd- och hjälpinsatser för egen del, se skurup.se.

Anhörigbidrag

I Skurups kommun finns möjlighet till ekonomisk ersättning i form av anhörigbidrag till de personer vilkas anhöriga är behjälpliga med tillsyn och omvårdnad som annars skulle utföras inom ramen för hemtjänst. Merarbetet ska främst bestå av personlig omvårdnad och tillsyn samt vara av sådan art som man normalt inte hjälper varandra med inom familjen och ska vara dagligen återkommande. Anhörigbidrag beviljas som bistånd enligt 4 kap. 2 § SoL om det finns skäl för det.

Våld i nära relationer

Äldre som utsätts för hot och våld i en nära relation ska särskilt uppmärksammas. I Skurups kommun är det Myndighetsnämnden för Individ- och familjeomsorg som har huvudansvaret för stöd och insatser samt samordningen av frågor kring våld i nära relationer. Rutiner kring våld i nära relationer finns inom Individ- och familjeomsorg. Det är av stor vikt

att alla medarbetare inom individ- och omsorgsförvaltningen har kunskap om våld i nära relationer för att kunna upptäcka behov och vägleda utsatta individer till rätt stöd och hjälp.

Avgifter

Riksdagen reglerar genom lagstiftning vad kommunerna får ta ut i avgift för vård, omsorg och socialt stöd. Att utreda och besluta om den enskildes avgift för hemtjänst, dagverksamhet och särskilt boende är ett myndighetsbeslut. Beslut om avgift utreds och fastställs enligt SoL. Utgångspunkten i lagstiftning är att de samlade avgifterna för hjälp i hemmet, service och omvårdnad samt kommunal hälso- och sjukvård inte får vara så stora att den enskilde inte har tillräckligt med medel för sina personliga behov och normala levnadskostnader (förhållsbelopp). Kommunen ska bestämma den enskildes förbehållsbelopp genom att beräkna den enskildes levnadskostnader, utom boendekostnaden, med ledning av ett lagstadgat minimibelopp.

Lex Sarah och rapporteringsskyldighet

Var och en som är verksam inom omsorg om äldre personer eller personer med funktionshinder ska vaka över att dessa får god omvårdnad och lever under trygga förhållanden. Den som uppmärksammar eller får kännedom om ett missförhållande eller en påtaglig risk för ett missförhållande ska genast anmäla detta till nämnden (14 kap. 3 § SoL).

Socialstyrelsen har utfärdat föreskrifter och allmänna råd gällande anmälan av missförhållanden i omsorgen om äldre och funktionshindrade, ”Lex Sarah” SOSFS 2011:5 (S).

Kommunen är skyldig att anmäla beslut som inte verkställts inom tre månader från beslutsdatum samt beslut där verkställighet avbrutits och inte återupptagits inom tre månader till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och kommunens revisorer.

Generellt om att bedöma behov

I SoL framgår det att den enskilde har det primära ansvaret för att klara sin försörjning och livsföring på egen hand. Det förutsätts att var och en utnyttjar de möjligheter som står till buds innan det finns möjligheter att få bistånd från samhället. I biståndsbedömningen ska det konsekvent ingå ett övervägande om behoven kan tillgodoses på annat sätt. Stödmöjligheter från individens eget nätverk och samhällets övriga stödresurser ska undersökas i samband med behovsprövning. Det är viktigt att dessa möjligheter utreds innan bistånd beviljas. Olika former av stöd till anhöriga och närstående eller frivilliginsatser kan bidra till att anhöriga lättare kan klara av att hjälpa. I utredning och beslut ska även den enskildes resurser och möjligheter att själv delta i göromålen beaktas.

Eftersom SoL är en ramlag specificeras inte i detalj med vilka insatser kommunen ska möta det enskilda behovet utan detta måste bedömas

individuellt i varje enskilt ärende. Behovsbedömningsprocessen ska fokusera på individens behov och inte på socialtjänstens insatser. Arbetet med att bedöma rätten till bistånd handlar i korthet om att söka svar på följande frågor:

- Vilket behov föreligger?
- Hur ser aktuella förhållanden ut?
- Kan den enskilde själv tillgodose behovet eller kan det tillgodoses på annat sätt än genom socialtjänsten?
- Behövs biståndet för att den enskilde ska tillförsäkras en skälig levnadsnivå?
- Hur ska biståndet utformas för att tillförsäkra den enskilde en skälig levnadsnivå?
- Vilka insatser kan erbjudas för att stärka den enskildes förmåga att leva ett självständigt liv?

Vid bedömning av vilken insats som kan komma ifråga måste en sammanvägning göras av olika omständigheter, såsom insatsens lämplighet, den enskildes önskemål samt kostnaden för denna i jämförelse med andra insatser av likvärdig karaktär. Det kan inte finnas en obegränsad frihet för den enskilde att välja sociala tjänster oberoende av omfattning och kostnad.

Biståndsbeslutet styr och anger ramarna för insatserna. Inom ramen för de beviljade insatserna har den enskilde ett inflytande över innehållet. Det är möjligt att byta en insats mot en annan under förutsättning att den rymms inom en skälig levnadsnivå.

Individens behov i centrum

Skurups kommun arbetar enligt Socialstyrelsens modell Individens behov i centrum (IBIC). Modellen handlar om att arbeta utifrån ett behovsriktat och systematiskt arbetssätt, med en strukturerad dokumentation.

IBIC handlar om att det är individens behov som ska styra vilka insatser som ska erbjudas och hur de ska utformas. Att utreda och arbeta systematiskt utifrån behov istället för insatser ska bidra till att göra äldreomsorgen mer likvärdig och rättssäker under hela processen från ansökan, utredning, planering, till genomförande och uppföljning. Med ett behovsriktat arbetssätt kan inte insatsen formuleras i förväg utan först efter det att en behovsinventering har gjorts.

I IBIC arbetar man utifrån socialtjänstens process för handläggning och dokumentation av individens behov.

IBIC omfattar processaktiviteterna:

- Aktualisera
- Utreda

- Besluta
- Utforma uppdrag
- Genomföra uppdrag
- Följa upp

IBIC skapar förutsättningar för en likvärdig handläggning och för ett bättre underlag för planering av genomförandet. Det blir också möjligt att följa upp resultat, mål och kvalitet. Uppföljningsresultaten ger underlag för verksamhetsuppföljning, organisering och resursplanering utifrån individernas behov. Det ger också underlag för nationell statistik.

Det gemensamma språket ICF utgår från en internationell klassifikation som beskriver funktionstillstånd, funktionshinder och hälsa. Genom att använda ICF är det möjligt att beskriva individens situation både fysiskt, psykiskt och socialt. Individens behov blir då synliggjorda och uppmärksammade, vilket ger stöd vid val av lämpliga insatser. Det blir också synligt vilken kompetens som behövs för att tillgodose individens behov samt för att stärka individens egna resurser.

Handläggning av ärenden

Med handläggning av ärenden avses all den verksamhet som syftar till att göra det möjligt för nämnden att fatta beslut i ett individuellt ärende. Handläggningen ska vara av god kvalitet. I Skurups kommun är det en biståndshandläggare som tar emot den enskildes ansökan, utreder och bedömer individens behov, beslutar om, samt följer upp insatser.

Till stöd för handläggning av ärenden hänvisas till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd SOSFS 2014:5 (S) samt Socialstyrelsens handbok för handläggning och dokumentation inom socialtjänsten 2015.

Det finns rutiner för handläggning och dokumentation av ärenden samt rutin för hur uppgifter lämnas mellan den som fattat beslut och den som svarar för utförandet av beslutad insats. Rutiner finns för uppföljning och utvärdering av beslutad insats.

Ansökan/anmälan

Ansökan om bistånd kan göras av enskild person, ombud eller legal företrädare (i specifika situationer även anhörig) skriftligen, digitalt eller muntligen. För att den enskilde ska kunna söka bistånd för att få sina behov tillgodosedda krävs att denne har sin dygnsvila och är folkbokförd på samma adress i Skurups kommun.

Biståndshandläggaren ska göra klart för sig om det är fråga om en anmälan/ansökan eller ett rådgivande samtal. Vid minsta tveksamhet ska detta diskuteras med den enskilde.

Biståndshandläggaren ska alltid informera den enskilde om dennes rätt att ansöka om bistånd även om ansökan går utanför kommunens generella riktlinjer. Vid beslut om insatser som går utöver vad som anges i dessa

riktlinjer ska i utredningen klart och tydligt anges vilken beslutsmotivering som ligger till grund för beslutet.

Beslut om bistånd enligt SoL kan överklagas genom förvaltningsbesvär. Överklagandet ska ske skriftligt och lämnas eller skickas till Individ och familjeomsorgen, Skurups kommun. Överklagan skall ha inkommit till Individ och familjeomsorgen i Skurups kommun inom 3 veckor räknat från den dag den enskilde tog del av beslutet.

Om överklagandet inkommit inom rätt tid, görs en omprövning av aktuellt beslut. Det innebär att den som fattat beslutet tar ställning till om det finns skäl att ändra tidigare fattat beslut. Om ingen ändring görs, eller om ändringen inte helt motsvarar det den enskilde ansökt om, skickas överklagandet vidare till Förvaltningsrätten för prövning.

Ett beslut som överklagas genom förvaltningsbesvär innebär att domstolen kan pröva både lagligheten och lämpligheten av ett beslut. Domstolen kan göra en fullständig omprövning av hela beslutet och sätta ett nytt beslut i stället för det tidigare.

Om den enskilde har behov av ytterligare upplysningar eller har behov av hjälp med att överklaga, kan den enskilde kontakta handläggande tjänsteman/biståndshandläggare, eller dennes närmaste chef vid Individ och familjeomsorgen i Skurups kommun, i enlighet med Förvaltningslagen.

Utredning

En utredning grundar sig på den enskildes ansökan. Den enskildes situation ska utredas i enlighet med de krav som fastställts i lagar och föreskrifter på en utrednings innehåll. Den enskildes behov ska utredas och beskrivas i utredningen. Hänsyn tas enbart till den enskildes behov, andra omständigheter som till exempel ekonomiska faktorer eller tekniska svårigheter att genomföra insatsen är inte av relevans för bedömningen av behovet.

Individuell bedömning görs utifrån den enskildes behov i varje enskilt ärende. Vid bedömning ska också kostnaden för insatsen vägas in i förhållande till andra insatser som bedöms tillgodose den enskildes behov. Om den enskilde har omfattande vårdbehov kan ansökan om hemtjänstinsatser avslås med hänvisning till att behovet kan tillgodoses genom vårdboende och att hemtjänstinsatsen har en merkostnad som inte är oväsentlig för kommunen.

Beslut

Beslut ska vara tydliga och begripliga för den enskilde.

Av beslutsunderlaget ska alltid framgå:

- Vad den enskilde ansökt om.
- Vilka insatser som beviljats och omfattningen av dessa.
- Målet med insatserna.

- För hur lång tid beslutet gäller.
- Förbehållsskrivning
- Motivering till eventuellt avslag av hela eller del av ansökan.
- Hur avslagsbeslut kan överklagas.

Överklagande av beslut

Om beslutet går den enskilde helt/delvis emot eller avvisas har den enskilde eller dennes legale ställföreträdare alltid rätt att överklaga beslutet. Biståndshandläggaren ska vara behjälplig med överklagandet om den enskilde önskar få hjälp i *hur* man överklagar.

Ett beslut som överklagas genom förvaltningsbesvär innebär att domstolen kan pröva både lagligheten och lämpligheten av ett beslut. Domstolen kan göra en fullständig omprövning av hela beslutet och sätta ett nytt beslut i stället för det tidigare.

Individuell genomförandeplan

Efter att ett beslut fattats skickas ett uppdrag till utföraren som ska upprätta en individuell genomförandeplan tillsammans med den enskilde. Genomförandeplanen ska konkret beskriva önskemål och hur/när insatserna ska utföras.

Målen i genomförandeplanen ska bygga vidare på de mål som har fastställts för insatsen under handläggningen. Målen ska ha en tydlig koppling till den enskildes vardagssituation och ge uttryck för vad som är realistiskt att uppnå i fråga om den enskildes förmåga.

Biståndshandläggaren ansvarar för att följa upp att genomförandeplanen upprättas inom föreskriven tid och att den överensstämmer med uppdraget.

Uppföljning

Ärendet följs upp kontinuerligt. Uppföljning kan ske via telefon/besök mellan biståndshandläggare och den enskilde. Vid förändrade behov ska utföraren upplysa handläggaren om detta för ny bedömning i ärendet.

Biståndsbeslut utanför kontorstid

Bistånd till korttidsplats enligt SoL kan i undantagsfall bli aktuellt om maka/make/närstående som vårdar sin anhörige själv blir sjuk och hamnar på sjukhuset och det inte finns andra anhöriga/närstående som kan ersätta den insjuknade fram till nästkommande vardag. Det kan också förekomma andra situationer där ett jourbeslut kan vara nödvändigt t.ex. utökad hjälp i hemmet.

Det ska alltid göras en individuell bedömning. Huvudregeln är att bedöma om behovet kan tillgodoses på annat sätt.

I Skurups kommun har inte biståndshandläggarna jour på kvällar, nätter och helger. I normalfallet uppstår ytterst sällan behov av insatser utanför

kontorstid. Behov av akuta insatser som uppkommer utanför kontorstid och som kräver beslut och åtgärd, beslutas av Myndighetsnämnden för Individ- och familjeomsorg, ordförande, 1:e resp. 2:e vice ordförande, se rutin jour. Tjänstgörande sjuksköterska med "larm telefon" kan ringa politikerjourens telefonnummer.

I de fall ordförande, 1:e vice eller 2:e vice ordförande fattar ett beslut om bistånd, ska detta meddelas enhetschef för vuxnenheten vid Individ- och familjeomsorg, första påföljande vardag för vidare planering och administrering. Ordförandebeslut gäller fram till första påföljande vardag.

Företrädare för den enskilde

I ärenden inom socialtjänsten som berör vuxna människor är det den enskilde som företräder sig själv, om det inte finns någon annan person som har fått i uppdrag att företräda den enskilde. Den enskilde kan enligt Förvaltningslagen använda sig av ett ombud eller ett biträde.

Med ombud menas en person som har fullmakt från den enskilde att helt eller delvis föra dennes talan. Med biträde menas en person som biträder en person utan att föra dennes talan. Rätten att anlita ett ombud eller ett biträde innebär emellertid inte att den som är part i ett ärende överhuvudtaget inte behöver stå i kontakt med myndigheten personligen. Om nämnden anser att personlig medverkan av parten behövs, kan nämnden begära detta.

Anhörighetsbehörighet enligt föräldrabalken blir aktuell om den enskilde drabbas av sjukdom, psykisk störning, försvagat hälsotillstånd eller något liknande. Denna gäller i akut skede tills god man eller förvaltare tillförordnats. Den kan också användas när prognosen för den enskildes hälsa är oklar eller kan komma att bli varaktig. Behörigheten gäller ordinära rättshandlingar i den dagliga livsföringen, dvs sköta ekonomin, ingå avtal och ansöka om bistånd.

En framtidsfullmakt är ett alternativ till god man och förvaltare som den enskilde skriver i förebyggande syfte.

Framtidsfullmakt kan den enskilde upprätta för att försäkra sig om att någon tar hand om dennes personliga angelägenheter om denne skulle bli beslutsoförmögen. Den enskilde utser fullmaktshavare som t.ex. kan betala räkningar och sköta den enskildes tillgångar.

Fullmaktshavaren kan låta tingsrätten avgöra när fullmakten ska träda i kraft.

Om någon på grund av sjukdom, psykisk störning, försvagat hälsotillstånd eller liknande behöver hjälp med att bevaka sin rätt, förvalta sin egendom eller sörja för sin person, ska nämnden anmäla till detta till överförmyndaren. Anmälan görs i form av behov av god man eller förvaltare. Beslut i ärenden rörande anordnande av godmanskap och förvaltarskap enligt föräldrabalken fattas av domstol, Tingsrätt är första instans.

Utöver vad som gäller enligt föräldrabalken och äktenskapsbalken har inte anhöriga eller närstående några rättsliga befogenheter att agera som ställföreträdare för en enskild. Anhöriga kan få rätt att företräda den enskilde om de är dennes formella ombud eller legala ställföreträdare. Därmed följer att anhöriga eller närstående inte kan samtycka till att insatser ges mot den enskildes vilja. Om den enskilde själv önskar det ska anhöriga/närstående ges möjlighet att lämna sina synpunkter.

Om den enskilde saknar förmåga att på egen hand ta ställning till sin situation, det vill säga varken säga ja eller nej så kan god man eller förvaltare begära insatsen för den enskilde.

Tolk

Av förvaltningslagen framgår att när en myndighet har kontakt med personer som inte behärskar svenska bör myndigheten vid behov anlita tolk. Biståndshandläggaren ska förvissa sig om att den enskildes uppgifter och synpunkter kommer fram och att den enskilde kan tillgodogöra sig den information som lämnats. Såvida inte en fullständig förståelse i kommunikationen kan säkerställas på annat sätt bör en auktoriserad tolk anlitas.

Person bosatt i annat land

Ansökan om särskilt boende från person boende i Norden

Den nordiska konventionen gäller för alla personer som är bosatta i ett nordiskt land och också för alla nordiska medborgare oavsett bosättningsland. I den nordiska konventionen regleras bland annat flyttning till annat nordiskt land för personer som behöver långvarig behandling eller vård.

Utlandssvenskar

Svenska medborgare bosatta utomlands som avser flytta tillbaka till Sverige, och behöver omfattande vård eller särskilt boende, har inte samma rättigheter enligt SoL som personer boende i annan kommun i Sverige. Socialtjänstlagens tillämplighet styrs av vistelsebegreppet och det innebär att lagen blir tillämplig först när den enskilde vistas i Sverige.

Svenska medborgare bosatta utomlands kan med andra ord inte med stöd av SoL begära samma behandling av sin ansökan som personer som är bosatta i en svensk kommun.

Utländska medborgare som vistas i Sverige

Utländska medborgare med permanent uppehållstillstånd ska behandlas som svenska medborgare vad gäller insatser enligt SoL.

Vistelsebegreppet innebär att utländska medborgare som vistas i Sverige tillfälligt, det vill säga som turister eller besökande och utan avsikt att arbeta

här, har vid en akut situation rätt till nödvändiga insatser tills personen ifråga kan resa hem till hemlandet.

EU-medborgare

Pensionär som är EU-medborgare har rätt till fri rörlighet inom EU-länderna. En förutsättning för den fria rörligheten är att personerna har en heltäckande sjukförsäkring som gäller vistelslandet och att de visar att de har tillräckliga resurser för att klara sin och sina familjemedlemmars försörjning. Dessa krav gäller dock inte pensionärer som avslutat sin yrkeskarriär i Sverige. Pensionärer som ska stanna i Sverige längre än tre månader omfattas av krav på registrering hos Migrationsverket.

Pensionerade EU-medborgare som har uppehållsrätt ska likabehandlas med svenska medborgare. Rätten till likabehandling gäller också för rätten till socialt bistånd.

Inte EU-medborgare

Asylsökande har rätt att få sin ansökan om bistånd prövad enligt SoL. Asylsökande hänvisas till Migrationsverket för biståndsbedömning. Ansökan prövas utifrån de individuella förhållandena men får inte avvisas enbart med hänvisning till att permanent uppehållstillstånd saknas.

Krav på gemensamt ansvarstagande

Av äktenskapsbalken framgår att makarna ska, var och en efter sin förmåga, bidra till det underhåll som behövs för att deras gemensamma och personliga behov ska tillgodoses.

Det innebär att stöd med hushållsgöromål inte beviljas när den enskilde lever i hushållsgemenskap med annan vuxen som har förmåga att utföra detta. Även på hemmavarande barn över 18 år ställs krav på ett gemensamt ansvarstagande för hushållsgöromål.

Att leva i gemensamt hushåll innebär inte något krav att ta ansvar för den funktionshindrades personliga omvårdnad.

Insatser som är biståndsbedömda

En väl fungerande hemtjänst är grunden för att äldre och funktionshindrade ska ha möjlighet att kunna bo kvar i sin bostad. Alla som har hemtjänst ska känna sig trygga med den vård och omsorg som ges i hemmet. Hemtjänst innehåller såväl service- och omvårdnadsinsatser som insatser för att stimulera social kontakt och aktivering.

Insatserna ska i möjligaste mån utföras tillsammans med den enskilde för att bevara och återfå funktionsförmågor. Den enskildes resurser och möjlighet att själv delta i göromålen ska beaktas i utredning och beslut och det ska framgå av utredningen om den enskilde förmår att utföra vissa delar av insatsen själv. Vissa insatser kan också beviljas i syfte att avlasta anhöriga i omvårdnadsarbetet.

Insatserna ska utformas i samråd med den enskilde, vara flexibla och så långt det är möjligt tillgodose den enskildes önskemål. Biståndet ska utformas så att det stärker den enskildes möjligheter att leva ett så självständigt liv som möjligt. Alla åtgärder som kan bidra till detta ska övervägas, t.ex. bostadsanpassning, byte av bostad eller tekniska hjälpmedel.

När den enskilde är i behov av stora omvårdnadsinsatser med omfattande stöd i det dagliga och på natten ska alltid särskilt boende diskuteras som ett alternativ.

Här nedan beskrivs de vanligast förekommande biståndsinsatserna, men detta begränsar inte rätten att ansöka om annan form av stöd. Omfattning och frekvens av stöd ska bedömas individuellt. Den vägledning som redovisas nedan gäller vid ”normala förhållanden”. Avsteg kan och ska göras när det är motiverat.

Biståndsinsatser som inte nyttjas, ska omprövas då behov ej bedöms föreligga.

Hemliv

Livsområde hemliv handlar om att genomföra husliga och dagliga sysslor och uppgifter. Insatser inom detta område syftar till att stödja och stimulera den enskilde till att klara av vardagen så självständigt som möjligt samt underlätta ett kvarboende i det egna hemmet.

Insatser inom område hemliv kan även beviljas för att avlasta anhörig som har ett stort ansvar för den enskildes personliga omvårdnad för att underlätta omvårdnadsarbetet.

Sysslor som renovering, trädgårdsarbete och snöskottning ingår inte.

Att städa bostaden

Hjälp att städa bostaden beviljas den som är ensam i hushållet och/eller där anhörig inte heller kan städa.

Städning beviljas vanligen för bostad om två normalstora rum (sovrums och vardagsrum), kök, hall och badrum. Den enskildes och/eller hushållets gemensamma resurser och förmågor att utföra eller delta i göromålen ska beaktas i biståndsbedömningen. Den enskilde ansvarar för att adekvat städutrustning finns i bostaden.

I Skurups kommun är utgångspunkten att det är skäligt att få sin bostad städad var tredje vecka. Beroende på vad den enskilde själv kan utföra innefattar hjälp med städning dammsugning, våttorkning av golv, dammtorkning av i princip fria ytor, rengöring av kök och badrum. Inom ramen för beviljad städning kan rengöring av köksskåp, garderober, badrumsskåp, dörrar, kyl, frys, spis och köksfläkt ingå vid behov. För mindre frekventa sysslor enligt ovan, beviljas ingen extra tid. Dessa ska planeras in så att de ryms inom den redan beviljade tiden.

Möjlighet finns för den enskilde att anlita RUT-företag för att tillgodose behovet av städ, vilket kan bli mer ekonomiskt fördelaktigt för den enskilde.

Vid särskilda hälsoskäl kan det vara nödvändigt att få hjälp med städningen oftare utifrån individuella behov och då kan lättstäd beviljas. Förhållanden som kan påverka behovet kan t.ex. vara inkontinens, grav synskada, demens eller allergi. Insatsen lättstäd syftar till att exempelvis hålla köket rent genom att plocka upp från golvet, torka upp spill och/eller rengöra nedsmutsade ytor i badrummet.

Den som ej på egen hand kan städa köksutrymme och köksredskap efter måltid kan få hjälp att diska, fylla/tömma diskmaskin och torka av diskbänk. Utgångspunkten i Skurups kommun är att det är skäligt att få hjälp med detta en gång om dagen.

Saneringsstädning, storstädning och flyttstädning ingår ej.

Att bädda sängen

Den som av olika skäl inte längre klarar av att bädda sängen på egen hand kan få hjälp med det i form av bistånd om behovet inte kan tillgodoses på annat sätt.

Utgångspunkten i Skurups kommun är att det är skäligt att få hjälp med bäddning en gång om dagen.

Den som ej kan bädda rent i sin säng på egen hand kan beviljas hjälp med detta. I Skurups kommun är utgångspunkten att det är skäligt att få hjälp att bädda rent var tredje vecka. Vid särskilda hälsoskäl, till exempel inkontinensproblem kan det vara nödvändigt att få hjälp med att bädda rent oftare.

Att putsa fönster

Den som ej på egen hand kan putsa fönster kan beviljas hjälp med detta vid varaktigt hjälpbehov om behovet inte kan tillgodoses på annat sätt.

Möjlighet finns för den enskilde att anlita RUT-företag för att tillgodose behovet av fönsterputsning, vilket kan bli mer ekonomiskt fördelaktigt för den enskilde.

I Skurups kommun är utgångspunkten att det är skäligt att få hjälp med att putsa fönster två gånger per år, för bostad om två rum (sovrum och vardagsrum) och kök. Kostnad för fönsterputsning utgår enligt fastställd taxa, per tillfälle, dock max nivå 3.

Att tvätta och torka kläder

Den som ej på egen hand kan tvätta och torka kläder ska kunna få hjälp med detta i form av bistånd om behovet inte kan tillgodoses på annat sätt.

I Skurups kommun är utgångspunkten att det är skäligt att få hjälp med att tvätta och torka kläder var tredje vecka. Vid särskilda hälsoskäl kan det vara nödvändigt att få hjälp med att tvätta och torka kläder oftare utifrån individuella behov. Förhållanden som kan påverka behovet kan vara t.ex. inkontinens eller grava synproblem.

Hjälp med tvätt kan ges om det finns tillgång till tvättmaskin i bostaden eller tvättstuga i anslutning till fastigheten. I annat fall kan personalen vara behjälplig med att skicka tvätten till tvättinrättning där den enskilde själv står för kostnaden.

I hjälp med tvätt kan utifrån individuella behov ingå hjälp att boka tvättid, sortera tvätt, tvätta och torka kläder, sänglinne och handdukar, strykning av enstaka plagg och mindre bordsdukar samt vika och lägga in tvätt i skåp/lådor. Enklare lagning av kläder, exempelvis att sy i en knapp kan ingå. Mangling eller tvätt av mattor ingår ej.

Att avlägsna avfall

Den som av olika skäl inte längre klarar av att sortera och bära ut hushållsavfall av olika slag kan få hjälp med avfallshantering om behovet inte kan tillgodoses på annat sätt.

I avfallshantering ingår att se till att hushållssoporna bärs ut i tid. Hjälp att avlägsna hushållssopor ingår i beviljat bistånd för den som har dagliga insatser. För den som inte har dagliga insatser är utgångspunkten att det är skäligt med hjälp att slänga hushållssopor utifrån individuella behov, vanligtvis upp till tre gånger i veckan.

I avfallshantering ingår hjälp med källsortering av papper, plast, metall och glas. Hjälp att källsortera ingår om sorteringskärl finns i anslutning till fastigheten, eventuell transport till återvinningsstation ombesörjes av den enskilde.

Den enskilde ansvarar för att soptunnan placeras där sophämtning kan ske av kommunens sopentreprenörer.

Att bereda måltider

En god kost är inte bara en livsnödvändighet, den kan också vara dagens viktigaste händelse. Den som ej på egen hand kan bereda måltider såsom frukost, mellanmål, enklare måltid till kvällsmat kan få hjälp med det i form av bistånd om behovet inte kan tillgodoses på annat sätt. Stödet kan också innefatta påminnelse och uppmuntran att äta.

Den som har svårigheter att bereda måltider erbjuds daglig hemleverans av varm mat mitt på dagen. Matportionerna består av varierad och näringsriktig kost som levereras sju dagar i veckan, om behovet inte tillgodoses på annat sätt vissa dagar, t.ex. genom att man äter tillsammans med andra eller äter på matinrättning vissa veckodagar. Då matdistribution finns att tillgå tillagas inte fullständiga måltider av hemtjänstens personal om inte särskilda skäl föreligger.

Den som har svårigheter att planera och organisera måltider men som klarar av att tillaga måltider på egen hand kan få stöd med måltidsplanering.

Om den enskilde har behov av hjälp med att duka fram, äta, duka av eller diska beslutas om bistånd för dessa behov.

Att handla

Hjälp med att handla eller att utträta ärenden kan beviljas den som av olika skäl inte klarar av att själv planera inköp, genomföra inköp, ta emot och packa upp varor eller utträta ärenden på apoteket, posten, banken m.m.

Att handla dagligvaror

Stöd med att handla dagligvaror innebär planera inköp, beställa varor, ta emot och packa upp varor. I Skurups kommun är utgångspunkten att det är skäligt att få hjälp att handla dagligvaror en gång per vecka. Plockning av varor och hemkörning tillgodoses genom hemleverans från affär eller leverantör.

Inköp och hemleverans genom kommunens utförare kan beviljas i undantagsfall om behovet ej kan tillgodoses på annat sätt och ska då särskilt motiveras, exempelvis om det inte finns leverantör som kan leverera till den enskildes bostad. I de fall insatsen beviljas erbjuds handling av dagligvaror vanligtvis en gång per vecka.

Mindre komplettering av inköp kan ske i samband med annan insats (max 5 varor) en gång per vecka.

Att handla övriga varor

Stöd med att handla övriga varor såsom på apotek eller på systembolag ska preciseras i beslutet. I Skurups kommun är utgångspunkten att det är skäligt att få hjälp med att handla övriga varor en gång i månaden i närmaste butik. I bedömningen ska hänsyn tas till vad den enskilde själv i första hand kan utträta digitalt och med hemleverans. Stöd med att handla receptbelagda

läkemedel på apotek eller på utlämningsställe beviljas med den frekvens som krävs enligt gällande medicinordination.

Stöd med att handla varor av annat slag såsom skor, kläder och övrigt förutsätts ske i närliggande butik inom Skurups kommun eller genom beställning på internet eller i katalog. I Skurups kommun är utgångspunkten att det är skäligt att få hjälp med att handla kläder och liknande två gånger per år.

Att utföra bank- och postärenden

I första hand ska god man eller närstående utföra bank- och postärenden. På grund av ärendets natur ska kommunens personal vara ytterst försiktig med att utföra denna typ av hjälp. Grundregeln är att personalen inte ska ha hand om eller hantera den enskildes bankkonto eller andra privata medel. Särskilda regler finns för hantering av den enskildes privata medel inom vård och omsorg.

Ekonomiska förehavanden bör i första hand skötas genom att den enskilde använder betalservice, autogiro och betalkort. Hjälp att fylla i och posta giroblankett kan beviljas vid svårigheter såsom nedsatt syn eller handmotorik under förutsättning att den enskilde själv kan ta ansvar för vilka räkningar som ska betalas och kontrollera och signera blanketten.

Bankärenden kan beviljas genom ledsagning 1 gång/månad för dem som inte på egen hand kan ta sig till banken. Detta utifrån säkerhets-/trygghetsperspektiv för båda parter. I bedömningen ska hänsyn tas till vad den enskilde själv kan uträtta digitalt (betalservice, autogiro och betalkort). Insatsen kan beviljas under kortare period för att ge den enskilde stöd i att komma igång med digital hantering i syfte att sedan kunna utföra dessa ärenden självständigt.

I de fall den enskilde enbart har behov av hjälp med uttag av kontanter ska den enskilde i första hand få hjälp till butik för uttag i kassa eller till bankomat.

Bistånd till bank/postärenden beviljas endast i enstaka undantagsfall.

Vid behov av hämtning/lämning av paket vid postens serviceställen kan enskild få hjälp med att hämta/lämna paket.

Om det framkommer att den enskilde inte kan ta eget ansvar för sin ekonomi ska biståndshandläggaren vara behjälplig vid ansökan om god man.

Att sköta husdjur

Utgångspunkten för den som bor hemma med husdjur är att ägaren har det fulla ansvaret för sitt husdjur. Det innebär att det inte beviljas hjälp med t.ex. utfodring av djur, medicinering, veterinärbesök eller liknande åtgärder som syftar till att tillgodose behoven hos husdjuret. I undantagsfall kan skötsel av husdjur beviljas under en mycket begränsad period (max 2

veckor) för att ge den enskilde möjligheten att återhämta sig eller för att ge den enskilde möjlighet att tillgodose behovet på annat sätt. Hemtjänst i form av promenader eller skötsel av husdjur beviljas endast för certifierade service-, ledar- och signalhundar.

I normalfallet ingår inte skötsel av husdjur i begreppet skälig levnadsnivå mer än under en begränsad tid vid akuta fall. I de fall husdjur finns bör ansvaret i första hand ligga på närstående eller bekanta. Om den enskilde inte kan tillgodose ansvaret för sitt husdjur har hen ansvar för att hitta en annan lösning t ex genom att anlita en aktör på den privata marknaden, "dagmatte", RUT-företag eller någon frivillig organisation, exempelvis pensionärsorganisation. En individuell bedömning ska dock göras av den biståndssökandes praktiska förmåga att anlita en extern aktör.

Av praxis framgår att hållande av husdjur allmänt sett inte kan anses ingå i begreppet skälig levnadsnivå. Bistånd för hållande av hund har dock beviljats under särskilda omständigheter där det finns anledning till en annan bedömning i ett enskilt fall, t ex där den enskilde bedöms vara socialt isolerad. (jfr RA 1992 ref 42). Skäl enligt ovan gäller ej nyinskaffad hund.

För vissa biståndsinsatser finns bestämmelser om avgifter i SoL som kommunen har rätt att ta ut. Vid prövningen av rätten till sådana insatser får hänsyn inte tas till den enskildes ekonomiska förhållanden. Av dom i Kammarrätten framgår att det inte är tillämpligt i fråga om bistånd till hundrastning. Hänsyn ska därför tas till den enskildes ekonomiska förhållanden och därmed till möjligheten att tillgodose behovet genom att anlita en aktör på den privata marknaden.

Lex Maja

Den som arbetar inom hälso- och sjukvård eller socialtjänst och påträffar misskötta djur i sin tjänsteutövning har under vissa förutsättningar möjlighet att bryta sekretessen, enligt lex Maja, i offentlighets- och sekretesslagen (OSL). Den nya bestämmelsen gör det tillåtet att bryta sekretessen genom att anmäla till länsstyrelsen eller polisen att ett djur tydligt utsätts för vanvård eller misshandel, eller uppenbart visar symtom på sjukdom eller är allvarligt skadat. Uppgifterna ska dock vara nödvändiga för att länsstyrelsen eller polisen ska behöva ingripa, se rutin för Skurups kommun.

Personlig vård

Livsområde personlig vård handlar om att tvätta och torka sig själv, att ta hand om sin kropp, att klä sig, att äta och dricka och sköta sin egen hälsa.

Hjälp med personlig vård syftar till att erbjuda den enskilde ett självständigt liv, ökad livskvalitet och trygghet i vardagen samt underlätta för den enskilde att bo kvar i det egna hemmet.

Insatser inom detta område ska beviljas med ett salutogent perspektiv och i möjligaste mån vara stödjande och tränande för en större känsla av självständighet och för att bibehålla funktionsförmågor.

Att tvätta sig

Hjälp att tvätta och torka hela eller delar av kroppen handlar om hjälp att duscha, tvätta händer och fötter, ansikte och hår och att torka sig med handduk.

Att tvätta delar av kroppen

Den som ej på egen hand klarar att tvätta övre och/eller nedre delen av kroppen morgon- och kväll eller utifrån individuella behov kan få hjälp i form av bistånd.

Att tvätta hela kroppen

Den som inte på egen hand kan tvätta hela eller delar av kroppen i samband med dusch kan beviljas hjälp med detta. Kommunens rehabiliteringspersonal kan göra hembesök för bedömning av eventuellt behov av tekniska hjälpmedel eller bostadsanpassning för att se om behovet kan tillgodoses på annat sätt.

Insatsen dusch beviljas efter en individuell prövning men utgångspunkten är att det är skäligt att få duscha 1 till 2 ggr per vecka. Vid särskilda skäl, till exempel inkontinens kan det vara nödvändigt att få hjälp att duscha oftare. Duschhjälp kan bestå av påminnelse, motivering och praktisk hjälp i duschsituationen. I insatsen ingår även upptorkning i badrummet efteråt vid behov.

Om bostaden saknar tillgängligt duschutrymme ska i första hand ansökan om bostadsanpassning göras. Om det inte är möjligt att anpassa bostaden så att det går att duscha där så kan hjälp erbjudas på annan plats i kommunen, till exempel på Bruksgården. Kostnad för eventuell färdtjänstresa bekostas av den enskilde.

Att klä på och av sig

Hjälp att klä sig handlar om hjälp att klä på sig, sätta på sig kläder på olika delar av kroppen, att välja lämplig klädsel, att sätta på sig strumpor och skor, att klä av sig och att ta av strumpor, skor.

Kroppsvård

Den som på egen hand ej kan sköta kroppsvård kan få hjälp med detta i form av tandborstning, munvård, kamma håret, smörja in sig på kroppen och rakning dagligen. Hjälp med enklare nagelvård på händerna och fötterna samt hårtvätt kan göras i samband med dusch.

Att sköta toalettbehov

Den som inte på egen hand inte kan sköta toalettbehov kan beviljas hjälp att hantera klädsel i samband med toalettbesök, att rengöra sig efter toalettbesök samt byte av inkontinensskydd, kateterpåse eller stomipåse.

Personlig vård natt

Stödet bedöms individuellt utifrån den enskildes behov av hjälp och stöd nattetid. Hjälp på natten kan beviljas om den enskilde har behov av hjälp med vändning, toalettbesök, byte av inkontinensskydd och liknande.

Egenvård

Med egenvård menas en hälso- och sjukvårdsåtgärd som legitimerad yrkesutövare inom hälso- och sjukvården bedömt att den enskilde själv kan utföra eller utför med hjälp av någon annan.

Till ansökan om bistånd i form av egenvård ska ett skriftligt intyg/beslut från läkare eller annan legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal bifogas som bekräftar att det är egenvård. Innan beslut om bistånd har tagits är utförandet av egenvård ett hälso- och sjukvårdsansvar.

Att äta och att dricka

Den som ej kan äta och dricka på egen hand kan beviljas stöd under måltider såsom frukost, lunch, mellanmål och kvällsmat. Det kan handla om ett behov av motivation och stöd under måltid genom att en person sitter med under måltiden eller behov av praktiskt stöd genom att personen hjälper till att föra mat och dryck till munnen. I insatsen tillsyn under måltid ingår att personalen försäkras om att den enskilde får i sig mat och dryck vid måltiden.

Trygghet

Insatser inom detta område ska vara trygghetsskapande och syftet är att den enskilde ska kunna känna trygghet och säkerhet i den egna bostaden under dygnets alla timmar och på så sätt öka den enskildes möjligheter att bo kvar hemma och leva ett självständigt liv.

Trygghetslarm

Trygghetslarm är ett viktigt tekniskt hjälpmedel för att öka tryggheten för den enskilde i dennes bostad. Trygghetslarm innebär för många äldre och funktionshindrade en avsevärt ökad trygghetskänsla och är därför en viktig faktor för den enskildes möjlighet att kunna bo kvar i den egna bostaden. Därtill tillkommer fastställd avgift för trygghetslarm.

Målet med beslut om trygghetslarm är att den enskilde ska känna trygghet genom att lätt kunna påkalla hjälp vid oförutsedda behov.

Brandvarnare kopplad till trygghetslarm

Skurups kommun erbjuder en frivillig kompletterande anslutning av rökdetektor till trygghetslarm till en engångskostnad för den enskilde.

Tillsyn dag och natt

I normalfallet ska inte trygghetslarm och tillsyn löpa parallellt, om inte särskilda skäl föreligger. Tillsynsbesök kan beviljas om den enskilde inte har förmåga att använda trygghetslarmet så som kan vara fallet vid nedsatt kognitiv förmåga eller vid vård i livets slut. Tillsynsbesök kan beviljas under en kortare period efter hemgång från korttidsboende eller sjukhusvistelse för att säkerställa en trygg övergång.

Tillsyn är en trygghetsskapande insats som innebär att personal tittar till den enskilde mellan övriga besök. Tillsyn nattetid sker i första hand digitalt via trygghetskamera. Tillsyn på dagen (vakentid) kan verkställas i form av telefonsamtal, personligt besök eller digitalt.

Tillsyn i form av personligt besök sker alltid där den enskilde inte förmår att larma med trygghetslarm, t.ex. vid demenssjukdom eller i avvaktan på att trygghetslarm ska installeras.

Vid omfattande behov av tillsyn för ökad trygghet ska ansökan om särskilt boende diskuteras som ett alternativ.

Samhällsgemenskap och socialt och medborgerligt liv

Detta livsområde handlar om det som krävs för att engagera sig i ett socialt liv.

Stöd inom detta område ska i första hand handla om att den enskilde med stödjande tränande insatser får hjälp att leva ett så självständigt socialt liv som är möjligt på egen hand.

Socialt stöd

Socialt stöd kan beviljas den som har mycket få eller inga sociala kontakter och riskerar isolering och en försämrad hälsa på grund av detta. Den enskildes eget sociala nätverk tas med i bedömningen vid ansökan.

Insatsen syftar till att hjälpa och motivera den enskilde att få/upprätthålla ett eget socialt nätverk genom att stödja kontakter med anhöriga, vänner, grannar och på så sätt bryta social isolering.

Hänsyn bör även tas till hur ofta den enskilde har besök från hemtjänsten i det dagliga. För den som är ensam och isolerad ska det i de dagliga insatserna ges utrymme till ett visst socialt innehåll och tid för detta kan läggas till vid utförande av insatser vid behov.

Förflyttning

Livsområde förflyttning handlar om att röra sig genom att ändra kroppsställning, att gå kortare eller längre sträckor, att förflytta sig från en plats till annan och att använda olika transportmedel.

Insatser inom detta område beviljas när den enskilde på grund av nedsatt funktionsförmåga inte längre kan klara av att förflytta sig på egen hand. Insatserna ska i möjligaste mån vara stödjande/tränande för en ökad känsla av självständighet.

Om den enskilde har stora svårigheter att förflytta sig på egen hand och en personal har svårt att vara den enskilde behjälplig, kan hjälp av två personer vara nödvändig vid förflyttning i bostaden. Dubbelbemanning skrivs inte in i beslut om bistånd utan är en fråga mellan hemtjänstpersonal och kommunens rehab då det handlar om att utföra beviljat bistånd på ett sätt som är tryggt och säkert för den enskilde och personal.

Ledsagning

Den som av fysiska eller psykiska skäl inte kan genomföra aktiviteter i närområdet som besök hos frisör, fotvård, bibliotek, dagcentral eller liknande på egen hand kan beviljas ledsagning om behov föreligger och behovet ej kan tillgodoses på annat vis genom exempelvis tekniska hjälpmedel, färdtjänst, serviceresa, sjukresa eller närstående. Om behovet enbart avser stöd vid färdtjänstresa så ska den enskilde ansöka om ledsagning för färdtjänst eller serviceresa hos Skånetrafiken.

Insatsen ledsagning syftar till att den enskilde ska kunna genomföra aktiviteter utanför hemmet samt att få specifika omvårdnadsbehov tillgodosedda i samband med dessa. Det kan handla om att den enskilde har behov av hjälp och stöd med förflyttningar, klädbyte, tillsyn eller hjälp med toalettbesök under aktiviteten. Biståndshandläggaren ska i sin bedömning tydliggöra de särskilda skäl som föreligger för behov av personalens närvaro under hela aktiviteten. Utgångspunkten i Skurups kommun är det skäligt att få ledsagning till aktiviteter en gång i veckan. Om inga särskilda skäl föreligger ska ledsagning beviljas max 2 timmar per aktivitet, för tid över 2 timmar måste godkännas av närmaste chef.

Ledsagning till vårdinrättning

Den som av fysiska eller psykiska skäl inte kan genomföra besök på vårdcentral, hos sjukgymnast, tandläkare eller andra instanser som den enskilde bör besöka i annat syfte än aktivitet, kan ledsagning beviljas under vissa förutsättningar. Det kan handla om att den enskilde har behov av hjälp och stöd med förflyttningar, tillsyn eller personlig vård under besöket som ej kan tillgodoses genom tekniska hjälpmedel, sjukresa eller anhöriga/närstående.

Biståndshandläggaren ska i sin bedömning tydliggöra de särskilda skäl som föreligger för behov av personalens närvaro under hela besöket, utöver vårdens serviceskyldighet vid exempelvis förflyttning. Utgångspunkten i Skurups kommun är det skäligt att få ledsagning till vårdinrättning när behov föreligger dvs omfattande stöd av personlig karaktär i samband med besöket. Omfattande stöd av personlig karaktär avser exempelvis kognitiv svikt eller hjälp med att sköta toalettbehov i samband med besöket.

Om behovet enbart avser stöd vid sjukresa/färdtjänstresa så ska den enskilde ansöka om ledsagning för färdtjänst eller serviceresor hos Skånetrafiken.

Kontaktman i hemtjänsten kan vara behjälplig med att beställa sjukresa med särskild hjälp.

Utevistelse

Positiva effekter på hälsan får man bl a av solljus, luft och fysiska aktiviteter utomhus. Att få möjlighet till utevistelse och att komma ut från sin bostad är för många av stor betydelse. Fysisk aktivitet i form av promenader kan också vara en viktig förebyggande insats som kan höja livskvaliteten för den enskilde och på sikt kan motverka ökat vårdbehov. Den som inte kan ta sig ut på egen hand och sällan kommer ut med stöd på annat sätt, kan få hjälp med detta. Utevistelse kan handla om att bara få komma ut och sitta på balkongen/uteplatsen eller att kunna ta en promenad runt kvarteret. I Skurups kommun är utgångspunkten att det är skäligt med utevistelse på balkong eller uteplats och promenad upp till två gånger i veckan á 30 minuter.

Övriga förflyttningar

Övriga förflyttningar inom hemmet beviljas utifrån individuella behov.

Kommunikation

Den som av olika skäl såsom nedsatt syn, hörsel eller motorik ej på egen hand kan läsa post, beställa färdtjänst, boka klipptid, boka läkarbesök, ringa telefonsamtal, skicka e-post, Sms:a och liknande kan beviljas hjälp med detta om behovet ej kan tillgodoses på annat sätt. Vid dagliga insatser samordnas detta med övrigt beviljat bistånd.

Stöd till anhöriga och närstående

Socialnämnden ska erbjuda stöd för att underlätta för de personer som vårdar en närstående som är långvarigt sjuk eller äldre eller som stödjer en närstående som har funktionshinder.

Stödet ska så långt som möjligt vara individanpassat och utformas i samråd med berörda parter. Utöver information om de biståndsbedömda insatser som finns att tillgå ska biståndshandläggaren också informera om vilket utbud som finns av andra stödformer såsom anhörigstöd och liknande.

Biståndsbedömt anhörigstöd omfattar olika former av stödinsatser till de som vårdar närstående i hemmet. Exempel på bistånd enligt SoL som den enskilde kan ansöka om för att avlasta anhöriga är avlösning i hemmet, dagverksamhet, korttidsboende, växelboende och olika former av hemtjänstinsatser. Det är den som vårdas som ansöker om insatserna.

Avlösareservice i hemmet

Den som har ett så omfattande behov av omvårdnad, stöd och tillsyn att denne ej kan lämnas ensam kan beviljas avlösareservice i hemmet. Den

enskildes behov av trygghet och säkerhet ska tillfälligtvis inte kunna tillgodoses med stöd av punktinsatser från hemtjänst eller på annat sätt.

Avlösareservice är en insats som syftar till att ge anhöriga som vårdar svårt sjuka närstående avlösning i vård och omsorgsarbetet och erbjuda en möjlighet för anhöriga att koppla av och göra aktiviteter utanför hemmet.

Avlösarservicen innebär att en avlösare från hemtjänsten kommer hem till den enskilde och tar över omsorgen under en begränsad tid. Utgångspunkten är att det är skäligt med avlösareservice upp till 10 timmar per månad. Om inte särskilda skäl föreligger får varje avlösartillfälle maximalt vara upp till 3 timmar. I bedömningen ska övriga beviljade insatser vägas in. Bedömningar görs i syfte att möjliggöra kvarboende.

Dagverksamhet för personer med demensdiagnos

Dagverksamheten bedrivs på vardagar och på dagtid för personer med en utredd demensdiagnos. Insatsen dagverksamhet innebär att den enskilde efter individuellt behov vistas på dagverksamhet. Målsättningen är att genom stimulering, träning och tillsyn få hjälp med att tillvarata det friska och ge stöd och hjälp i funktioner som sviktar, samt bidra till att skapa en normal dygnsrytm. Dagverksamhet för personer med demenssjukdom är ett sätt att möjliggöra kvarboende.

I Skurups kommun är utgångspunkten att det är skäligt att besöka dagverksamheten upp till 3 dagar per vecka.

Personer som är under utredning för demens eller ska påbörja demensutredning kan beviljas bistånd under max 6 månader i avvaktan på påbörjad demensutredning.

Korttidsboende i avlastningssyfte

Insatsen korttidsboende kan beviljas vid behov eller vid enstaka tillfällen när anhörig behöver avlastning i vård och omsorgsarbetet.

Växelboende i avlastningssyfte

Insatsen växelboende är en form av stöd för anhörig som behöver avlösning i vård och omsorgsarbetet med återkommande intervaller. Växelboende beviljas för hela veckor om speciella skäl för annat inte föreligger. Tiden på växelboendet ska vara sammanhängande och bör inte överstiga tiden i hemmet. Om behovet närmar sig att man behöver växla och bo halva tiden eller mer på korttidsenheten så bör en diskussion om att ansöka om en permanent plats på särskilt boende initieras.

Växelboende

Den som har ett omfattande omvårdnads- eller tillsynsbehov som sträcker sig över hela dygnet kan beviljas växelboende om behovet ej kan tillgodoses genom hemtjänstinsatser, avlösning i hemmet eller dagverksamhet. Växelboende är en regelbundet återkommande korttidsvistelse där den enskilde bor växelvis i hemmet och på korttidsenhet utifrån individuellt

behov. Syftet med insatsen ska vara att avlasta anhörig som vårdar närstående. Bedömningar görs i syfte att stärka den enskildes möjlighet att kunna bo kvar hemma så länge som möjligt.

Hushållstjänster med skattereduktion

Tjänster som omfattas av skattereduktionen är bland annat städning, fönsterputsning, tvätt, diskning, matlagning, snöskottning och enklare former av trädgårdsarbete. Även bankbesök, besök vid vårdcentral eller liknande ärenden är också tjänster som den enskilde kan ansöka skattereduktion för.

Vissa förutsättningar måste vara uppfyllda för att få skattereduktion, bl a att det utförda arbetet ska vara hänförligt till sökandes eller dennes förälders hushåll och att föräldern i sådana fall ska vara bosatta i Sverige. Dessa tjänster är inte biståndsbedömda insatser vilket innebär att ingen uppföljning och tillsyn av tjänsterna sker från Skurups kommun. Insatsen är en uppgörelse mellan den enskilde och företaget som ska utföra tjänsten.

Bostäder för äldre

Trygghetsboende/servicelägenhet

För den som har ett behov av en tillgänglig bostad och/eller att bryta social isolering finns det i Skurups kommun möjlighet att anmäla sitt intresse för byte till bostad i form av trygghetsboende eller servicelägenhet.

Skurupshem har uppfört två trygghetsboenden; Gladan och Tryggve, i Skurups tätort med tillgängliga lägenheter, vilka förmedlas av Skurupshem. Ett trygghetsboende har som syfte att stimulera till social gemenskap och en värd/värdinna finns tillgänglig på vissa tider. För att ansöka om trygghetsboende ska en person i hushållet ha fyllt 70 år och vara folkbokförd i Skurups kommun. Trygghetsboende är inte en insats enligt SoL.

I anslutning till Flintebro finns servicelägenheter med närhet till dagverksamhet och social gemenskap som fördelas av kommunens biståndshandläggare utan biståndsbeslut. Biståndshandläggare vid Individ- och familjeomsorgen ansvarar för administrering kring servicelägenhet. Erbjudande om servicelägenhet sker utifrån behovsprövning, dvs. ingen lägenhetskö. Biståndshandläggare gör bedömning av vem som har behov av servicelägenhet.

Särskilt boende

Den som av olika skäl har ett varaktigt och omfattande behov av omvårdnad, tillsyn och/eller trygghet som sträcker sig över hela dygnet kan beviljas särskilt boende. Personer med behov av heldygnsomsorg har ofta en demensdiagnos och/eller omfattande fysiska funktionshinder.

Beslutet ska grunda sig på en helhetsbedömning av den enskildes livssituation och en omfattande kartläggning av sökandes behov ska göras

utifrån kroppsfunktioner, hälsa, aktivitet, delaktighet, omgivningsfaktorer och personliga faktorer (ICF). Faktorer som otrygghet och isolering i kombination med hög ålder och tilltagande fysisk svaghet måste också beaktas vid en helhetsbedömning av frågan om den enskilde är tillförsäkrad en skälig levnadsnivå vid kvarboende i den egna bostaden.

Vid bedömning ska också kostnaden för insatsen vägas in i förhållande till andra insatser som bedöms tillgodose den enskildes behov. Om den enskilde har omfattande vårdbehov kan ansökan om ytterligare hemtjänstinsatser avslås med hänvisning till att behovet kan tillgodoses genom särskilt boende och att hemtjänstinsatsen har en merkostnad som inte är oväsentlig för kommunen. Motiverande samtal/motivationsarbete för särskilt boende ska genomföras vid omfattande vårdbehov.

Kartläggningen ska påvisa att sökandes behov är omfattande och varaktiga och att ett behov av närhet till personal dygnet runt föreligger. Behovet ska ej kunna tillgodoses i hemmet och vid ansökningar som grundar sig på ensamhet, oro och otrygghet ska det vara utrett att behovet ej kan tillgodoses genom punktinsatser från hemtjänst, socialt stöd, ledsagning till dagcentral, servicelägenhet eller trygghetsboende. Den enskilde bör ha provat insatser från hemtjänst och möjligheterna att bo kvar i det egna hemmet med hjälp av andra insatser ska vara uttömda. Bedömningen ska i möjligaste mån göras under den enskildes vanliga förhållanden, det vill säga inte vid sjukhusvistelse eller korttidsvistelse, gäller ej vid vård i livets slut.

Avslagsbeslut gällande särskilt boende för äldre fattas av IFO-chef. Syftet är att bidra till tolkningen av kommunens riktlinjer samt att säkerställa att riktlinjerna upprätthålls.

Önskemål om specifikt boende

Skurups kommuns särskilda boenden är likvärdiga ur vård- och omsorgssynpunkt. Om den enskilde har önskemål om ett specifikt särskilt boende ska detta dokumenteras i journal och utredning. Om möjlighet finns tillgodoses önskemålet vid första anvisningstillfället, annars anvisas ledig plats på annat särskilt boende i Skurups kommun. Den enskilde kan då välja mellan att flytta in på erbjuden plats och sätta upp sig för byte eller invänta nytt erbjudande i hemmet, gäller ej på korttidsboende.

Ansökan om specifik plats på särskilt boende är en verkställighetsfråga och ska inte skrivas in i beslut om bistånd.

Enheter på särskilt boende med demensinriktning är avsedda för personer med demenssjukdomar. För att kunna erbjudas plats på enhet med demensinriktning ska den enskilde, förutom att uppfylla kriterierna för särskilt boende, ha en demensdiagnos och symtom som kräver speciellt riktad omvårdnad.

Parbogaranti

För den som har beviljats eller beviljas boende i en särskild boendeform ska det ingå i en skäligen levnadsnivå att kunna fortsätta att sammanbo i samma särskilda boende med sin make/maka/partner/sambo som medflyttande oavsett om den medflyttande har behov av att bo i ett sådant boende. Biståndshandläggaren utreder och beslutar som vanligt om bistånd i form av särskilt boende enligt SoL. I biståndsbeslutet skrivs rätten för medföljande maka/make/partner/sammanboende in.

Parbogarantin gäller under förutsättning att paret dessförinnan varaktigt har sammanbott eller, om den ena parten redan bor i ett särskilt boende, att paret dessförinnan varaktigt har sammanbott. Att fortsätta bo tillsammans ska vara frivilligt och båda parter vilja ska därför utredas. Ett beslut att bevilja parboende innebär inte att den medflyttande har beviljats några insatser. Om den medflyttande har behov av insatser ska denne själv ansöka om bistånd enligt SoL.

Beslut om att få sammanbo i samma särskilda boende är ett biståndsbeslut enligt SoL och kan överklagas om det går den enskilde emot. Beslutet överklagas av den person som har eller ska beviljas särskilt boende.

Kvarboende

Det kan inträffa att en make/maka/partner/sambo blir kvar i en lägenhet inom särskilt boende efter det att den ursprungligen biståndsbehövande avlidit eller flyttat. För den medboende gäller då rådande hyreslagstiftning. Den medboende har möjlighet att ansöka om servicelägenhet eller plats på annan enhet i det särskilda boendet om nuvarande boende inte anses lämpligt.

Korttidsboende

Den som har ett omfattande omvårdnads- eller tillsynsbehov dygnet runt kan beviljas korttidsboende om behovet ej kan tillgodoses genom insatser från hemtjänst eller hemteam i hemmet, exempelvis efter sjukhusvistelse.

Vistelsen är tidsbegränsad och beviljas i beslut om max två veckors sammanhängande tid. Därefter omprövas beslutet och kan förlängas i tvåveckorsintervall.

Inför återgång i hemmet görs hembesök av rehabiliteringspersonal för att utreda behov av exempelvis bostadsanpassning eller tekniska hjälpmedel. Hembesöket är även en viktig del i utrednings-/rehabiliteringsprocessen för att ge den enskilde möjlighet att komma över den oro inför hemgång som kan uppkomma efter sjukhusvistelse och korttidsboende. I samband med hemgång från korttidsboende genomförs bedömning om eventuellt ytterligare behov, tekniska hjälpmedel och bostadsanpassning behövs.

Fastställt av
Kommunstyrelsen
Ansvarig
Förvaltningschef

Riktlinjer

Gäller fr.o.m.
2020-05-25

Diarienummer
2020.866

33 (33)

Särskilt boende i annan kommun

En förutsättning för att bevilja bistånd i form av särskilt boende i annan kommun är att det föreligger synnerliga skäl och behov som enligt myndighetsnämnden för Individ- och familjeomsorgs bedömning inte kan tillgodoses genom kommunens egna boende och insatser. Alla beslut om särskilt boende med annan huvudman ska vara tidsbegränsade. Beslut om köp av plats på särskilt boende med annan huvudman fattas av myndighetsnämnden för Individ- och familjeomsorg.

Förenklad biståndshandläggning avseende trygghetslarm och matdistribution

Personer som är 70 år eller äldre kan ansöka om hjälp i hemmet genom förenklad handläggning när det gäller trygghetslarm och matdistribution. Förenklad handläggning innebär att beslut om hjälpinsatser grundar sig på den enskildes uppgifter i ansökan utan vidare utredning. Kostnad för trygghetslarm och/eller matdistribution utgår enligt fastställd taxa.